

EUROOPA KOHTU OTSUS

13. juuli 1972*

Kohtuasjas 48/71,

Euroopa Ühenduste Komisjon, keda esindaja: õigusnõunik Armando Toledano-Laredo, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, õigusnõunik Emile Reuteri büroo, 4 Boulevard Royal,

hageja,

versus

Itaalia Vabariik, esindaja: suursaadik Adolfo Maresca, keda abistab avvocato dello Stato asetäitja Pietro Peronaci, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Itaalia suursaatkond,

kostja,

mille esemeks on tuvastada, et jättes täitmata Euroopa Kohtu 10. detsembril 1968. aastal kuulutatud otsuse kohtuasjas 7/68: Komisjon v. Itaalia Vabariik (EKL 1968, lk 617 jj) on Itaalia Vabariik rikkunud Euroopa Majandusühenduse Asutamislepingust ja eelkõige selle artiklist 171 tulenevaid kohustusi.

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, kodade esimehed J. Mertens de Wilmars ja H. R. Kutscher, A. M. Donner (ettekandja), kohtunikud A. Trabucchi, R. Monaco ja P. Pescatore,

kohtujurist: K. Roemer,
kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. 23. juulil 1971. aastal esitas komisjon Euroopa Kohtule asutamislepingu artikli 169 alusel hagiavalduse, milles taotletakse, et kohus tuvastaks, et eirates 10. detsembril 1968. aastal kohtuasjas 7/68 langetatud otsust, on Itaalia Vabariik rikkunud EMÜ asutamislepingu artiklist 171 tulenevaid kohustusi.

2. Selles otsuses leidis kohus, et jätkates 1. juunil 1939. aastal jõustunud seaduse artiklis 37 sätestatud astmelise maksu kogumist ühenduse teistesse liikmesriikidesse eksporditavate kunsti-, ajaloo-, arheoloogilise- või etnograafilise tähtsusega kaupadelt pärast 1962. aasta 1. jaanuari, rikkus Itaalia Vabariik EMÜ asutamislepingu artiklist tulenevaid kohustusi.

---

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

3. Itaalia Vabariik, tunnistades enda kohustust võtta meetmed kõnealuse otsuse täitmiseks, toob välja maksu tühistamise ja rahvusliku kunstipärandi kaitse süsteemi reformimisega seotud parlamendimenetluses tekkinud raskusi.

Need meetmed tuleb võtta põhiseaduses sätestatud vormis ja korras.

Maksustamine saab lõppeda üksnes selle ametliku kehtetuks tunnistamise järel ning kuna kehtetuks tunnistamisel tekkinud viivitused on tulenenud pädevate asutuste tahtest sõltumatutest asjaoludest, siis ei ole põhjust lugeda seda asutamislepingu artiklis 171 sätestatud kohustuste rikkumiseks.

4. Komisjon leiab, et siseriiklikud sätted oleks saanud tühistada kiiremini.

5. Ilma et oleks vaja kontrollida selliste väidete paikapidavust, piisab sellest, et 10. detsembri 1968. aasta otsuses kinnitas Euroopa Kohus Itaalia valitsuse ja komisjoni vahelises vaidluses, kas kõnealust maksu tuleb lugeda maksuks, millel on samaväärne toime eksporditollimaksuga asutamislepingu artikli 16 tähenduses.

26. oktoobri 1971. aasta otsuses kohtuasjas 18/71: *Eunomia versus Itaalia Vabariik*, leidis kohus sõnaselgelt, et artiklis 16 sätestatud keelul on vahetu mõju kõigi liikmesriikide siseriiklikule õigusele.

6. Kuivõrd küsimus on ühenduse normi vahetus õigusmõjus, siis väide, et rikkumise saab lõpetada üksnes maksu kehtestava sätte põhiseaduse kohase kehtetuks tunnistamisega, viiks selleni et ühenduse normi rakendamine sõltuks iga liikmesriigi õigust ehk ühenduse normi ei saaks rakendada, kui see on vastuolus siseriikliku õigusega.

7. Käesoleval juhul seisneb ühenduse õiguse mõju, mida on Itaalia Vabariigi suhtes kohtuotsusega tunnistatud, asutamislepinguga vastuolus olevaks tunnistatud siseriikliku normi täielikus kohaldamise keelus pädevate asutuste poolt ning kui asjaolud seda nõuavad, siis kohustuses võtta kõik vajalikud meetmed ühenduse õiguse täielikuks rakendamiseks.

8. Ühenduse eesmärkide saavutamiseks peavad asutamislepingus endas või seal sätestatud korras kehtestatud ühenduse õiguse normid olema samaaegselt ja sama mõjuga täielikult kohaldatavad kogu ühenduse territooriumil ilma, et liikmesriigid saaksid seda mingil viisil takistada.

9. Asutamislepinguga ühendusele õigusi ja volitusi andes on liikmesriigid lõplikult piiranud oma suveräänseid õigusi ega saa selle piirangu vastu tugineda siseriikliku õiguse mis tahes normidele.

10. Seepärast tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtu 10. detsembri 1968. aasta otsust kohtuasjas 7/68 eirates rikkus Itaalia Vabariik asutamislepingu artiklist 171 tulenevaid kohustusi.

11. 4. juuli 1972. aasta teatises teavitas kohtu, et maksu kogumine on lõpetatud ja et selle mõjud on kõrvaldatud alates 1. jaanuarist 1962, s.t alates kuupäevast, mil maksu kogumine oleks pidanud lakkama.

Kohtukulud

12. Eespooltoodust järeldub, et komisjoni avaldus oli põhjendatud ning et rikkumine lõpetati alles pärast kirjaliku ja suulise menetluse lõppu.

Neil asjaoludel on õige jätta kulud kostja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

võttes arvesse menetlusdokumente,
kuulanud ära ettekandja-kohtuniku ettekande,
kuulanud ära poolte kohtukõned,
kuulanud ära kohtujuristi ettepaneku,
võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti artiklit 171,
võttes arvesse protokollil Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja kohta,
võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda,
otsustab:

1. Võtta teadmiseks, et Itaalia Vabariik lõpetas EMÜ asutamislepingu artiklis 171 sätestatud kohustuste rikkumise alates 1. jaanuarist 1962. aastal.
2. Jätta kulud kostja kanda.

Lecourt

Mertens de Wilmars

Kutscher

Donner

Trabucchi

Monaco

Pescatore

Kuulutatud avalikul istungil 13. juulil 1972 Luxembourgis.

A. Van Houtte
Kohtusekretär

R. Lecourt
President